

Dodatek č. 9

ke školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání

Základní školy Horní Cerekev

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program zpracovaný podle RVP ZV

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2007

Tento Dodatek č. 9 upravuje, doplňuje a mění původní znění dokumentu

s účinností od 1. 9. 2024.

Strany, na kterých jsou vykonány změny, se nahrazují v plném rozsahu a jsou v Dodatku číslovány číslem totožným s původní stranou.

Kapitola 1 Identifikační údaje – strana 1 aktualizována v plném rozsahu.

Kapitola 5.8 Člověk a zdraví – strana 129 zůstává zachována ve stejném rozsahu i obsahu.

Kapitola 5.8.1. Výchova ke zdraví – strana 130-133 se nahrazuje v plném rozsahu.

Ředitelka školy

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program zpracovaný podle RVP ZV

Adresa školy:

Tyršova 209, 394 03
Horní Cerekev

Ředitelka školy:

Mgr. Miroslava Kolářová

Zástupce ředitele:

Ing. Hana Machalová

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Jana Kodysová
Mgr. Michaela Vlčková

Kontakty:

telefon: +420 565 383 596
e-mail:
reditel@zshornicerekev.cz

Platnost dokumentu od:

1. 9. 2007

Zřizovatel školy:

Město Horní Cerekev
nám. T. G. Masaryka
394 03 Horní Cerekev
IČO: 248185
telefon: 565 396 495
www.hornicerekev.cz

IČO: 75000296

IZO: 107721431

REDIZO: 600061353

Projednáno v Školské radě dne 2. 7. 2007

Ředitelka školy

5.8 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví.

Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků v oblasti zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy, pohybových aktivit apod.

Při realizaci této vzdělávací oblasti klademe důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy.

Vzdělávací oblast zahrnuje vzdělávací obory:

Výchova ke zdraví

Tělesná výchova

Tyto vzdělávací obory jsou současně vyučovacími předměty.

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, seberegulace a sebeorganizace, kooperace a kompetice, řešení problémů, praktická etika, komunikace, vztahy mezi lidmi, psychohygiena.

Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí

Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.8.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchova ke zdraví je vyučována v 6., 8. a 9. ročníku. Obsahem předmětu je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Vzdělávací předmět **Výchova ke zdraví** přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví směřují k uplatnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty. Pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů.

Kompetence k řešení problémů

Poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí.

Kompetence komunikativní

Získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje.

Kompetence sociální a personální

Využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví.

Kompetence občanské

Propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd. Chápání zdatnosti,

dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.

Kompetence pracovní

Aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.

Oblast	Předmět	Období	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	6., 8., 9.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák:			
respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (rodině, komunitě).	- vztahy mezi lidmi a formy soužití, vztahy ve dvojici - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity	6. + 8. 9.	Osobnostní a sociální výchova Mezilidské vztahy
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	- osobnostní a sociální rozvoj, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - sebepoznání a sebepojetí, seberealizace a sebeorganizace činnosti a chování	9. 6. + 8.	Sociální rozvoj – mezilidské vztahy Osobnostní rozvoj – sebezpoznaní a sebezpojetí, sebezregulace a sebezorganizace
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním lidských potřeb a hodnotou zdraví dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	- zdravý způsob života a péče o zdraví - tělesná a duševní hygiena - režim dne - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, stres - civilizační choroby	8. 6. 8.	Multikulturní výchova
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	- ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví	8. 6.	
dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci možnosti uplatňuje zdravé stravovací návyky	- výživa a zdraví, manipulativní reklama - poruchy příjmu potravy, prevence	8.	Mediální výchova
uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými civilizačními chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - programy podpory zdraví	6. 8.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- dětství, puberta, dospívání - vrstevnická skupina, obec, spolek	6.	Osobnostní a sociální výchova

samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	- kompenzační, relaxační a regenerační techniky; - posilování duševní odolnosti - pohyb v rizikovém prostředí, ochrana zdraví při různých činnostech	9. 6. +8. 9.	
optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- hygiena v dospívání - tělesné a duševní změny - předčasná sexuální zkušenost, těhotenství, rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity	8. 9.	
v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnosti za bezpečné sexuální chování	- sexuálně přenosné choroby a sexuální deviace, antikoncepce - formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace službami odborné pomoci	8. + 9. 8. + 9.	Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika
dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i jiným	- zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek - postup při odmítání drogy, legální drogy - další autodestruktivní závislosti, jejich rizika a prevence proti nim	8. 8. + 9. 8. + 9.	
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt uplatňuje osvojené komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- šikana a jiné projevy násilí - sekty, manipulace s lidskou vůlí a vědomím	8. 8. + 9.	Výchova demokratického občana
projevuje odpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví, osobní bezpečí při mimořádných událostech v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc	- zásady první pomoci, cvičení zaujímání hodnotových postojů a řešení problémů v mezilidských vztazích - ochrana člověka za mimořádných událostí, pomáhající prosociální chování	8. + 9. 6., 8., 9.	

* Podle aktuálního vývoje vyučovací hodiny, reakce žáků a v reakci na aktuální situaci lze v hodinách využít vhodně prakticky kterékoli průřezové téma. Vyučující k tomu může přizpůsobit aktuální přípravu na danou vyučovací hodinu.